

A gólya

Zlatko Tomičić

Fölkelepelt
kétségbeesetten.
Csőre sírásra görbült.
Szárnyai főlshogtak, kerengett egyet
a tető fölött a nászéjszakában — nélküle.
Telihold volt. Előtte hótiszta, ezüstös út.
Várakozott a fehér madár. Nem jött a párja.
Lenn lánc csikordult, s valahol messze kutyák ugattak.
Virrasztott. És kerengett az udvar fölött
az ezüstös éjszakában.

Elárvult a tető. Megrogyant a fészek.
A síkról szelek jártak arra
és egy-egy szálát
a fészekből elragadtak. A madár azalatt
Tanganyikán át repült
hönvágtyól bánatosan.
És tizenhatszor újult meg a fészek. Várt a nászi ágy.
S a hím azon a télen
ott feküdt közel egy szalmakazal mögött a tarlón,
ahová lehullt egy részeg vadász sörétjétől találva.
Párja nem lelta meg.
Tizenhatszor vitte a vonulás törvénye
az ős Nilus zöld fonala hosszán, Szudán és Zambézi fölött
sodorták szárnyai, s ő vigasztalan, mind csak szülőföldje, Szlavónia után
[vágyakozott.

És a visszatérést várta.
Tizenhetedszer tért vissza. Korahajnal volt.
A nap még nem aranyozta be a diófát, s a csordás tülökje sem szólította még
[a barmot.

Megérkezett. Az otthoni kémény szalmafészekén
elernyesztette hosszú, fehér szárnyait.

Szodoma és Gomorra

Zlatko Tomičić

*Az ég kegyelmessen, hisz mindnyájunk részeg
Ki sem tudja többé, kinek ki a nője
Aranyaid közt ülsz s hosszúak az éjek
Ki az apjával hál, ki lányáért remeg
Nem tehetünk róla, a szerelem édes
Néki fiú, s nekem pirosszárnyú keszeg*

*Leadták a holmit táncosnőink sorra
Száz és száz éjszakát táncoltunk át pörén
Pendely alá fulladt egy vén tisztos nyápic
Egyik legény csúnyán rászokott a sóra
Lóval pározott végül hét asszonyi nőténu
Van egy kislány, akit kos érdekel máris*

*Potrohos a szatócs, ám tenger a pénze
Az mondják, a kopasz nagyszerűen ölel
Ne vizejlél, testvér, puha hattyútollra
Az öregült asszony vadász a legényre
Fatörzset ölelnek megcsömörlött férjek
Bolond aki mindent fölhabzsolni félszeg*

*Szeretkező nőcske tüzes nőre talál
Hím a hímje körül híven páváskodik
Minden testet finom olaj szaga jár át
Ki anyjára vágyik, szendén fohászkodik
Hercegnőcskét hergel tizenhét nagy agár
Kinek-kinek itt még hab veri ki száját*

*Fonódjatok össze, nincs értelme másnak
Még ha ebihal is születik belőle
Szépség a szerelem, s az égnek is kedves
Egy istenre vágyunk, a testre, ha póre
Mit érdekel minket sorsa Szodomának
Sosem tiltott gyümölcs, ami szép és kedves*

*Egy asszonynak gúnár a szerelmi mámor
A számár már régen a divatját multa
Ismét értékeli az izmos, erős ünöt
Ez hozza-e hát a végítélet-időt
Gyönyörű, de rövid történet e város
Nem kíván majd vizet, lángjaiba hullva...*

A föld vagyok

Zlatko Tomičić

A föld vagyok. Az esők rajtam záporoznak. A szél rajtam kergeti a homokszemet. És taposnak lábak, és taposnak évek, és nagyon eltaposott vagyok. Kő rejlik bennem, némán, mint az elfelejtett szerelmek. És sötét vizek, amelyek vakon barangolnak a földalatti mélyben; melyek még nem törtek föl a felszínre, és nem nyitották meg forrásaikat. A leghosszabb folyókat és az el nem ismert tengereket őröm magamban.

A föld vagyok. Itt vagyok öröktől fogva. A csillagokat nem ismerem. Az eget még sosem láttam.

Mennyi test rejlik bennem. Gyönyörködöm a nyomorúságos vadakban, amelyek elhullanak földi potrohomban. Belém olvad át a felhős végtelenség. A felhők továbbfolytatódó szerelmére szomjazom.

Minden mennyek énbennem nyugosznak. Minden villám mélyen bennem marad, haragjával, rettentő mennydörgéseivel.

Belőlem nyúlnak fel a feltartóztathatatlan fák, elsősorban a nyárfák. S a fű, a maga engedelmes nyugtalanságával. És a buta virág és a vad bozótok. A tar sziklák hirtelen felbukkannak a síkság mélyéből.

A föld vagyok. Heverek, én, a legcsúnyább, legalantasabb, leg súlyosabb. Nem tudom, meddig érek el a magányban és a fényben. Fölkelek-e valaha is? Vajon az égig mégse emelkedjek. Nővekszem-e a szelíd holdfényben és a napos lélegzésben? Álom a felbillent világmindenség? S álomban az ég a föld, s a föld az ég? Testemen és a bukott égen gyökerek csak a csillagok, melyek az örökkévalóságban csontjaimon át kiütöztek.

A föld vagyok. Az ég vagyok, melyet még sosem láttam.

Fehér Ferenc fordításai